

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

73

Hely

Idő

"1924"

Személy

Szerző:

(Kyp)

Cím:

Javitják a pesti szobrokat

Forrás:

Szózat

Bp

(Hely)

1924.

6.

19.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Olda)

Javitják a pesti szobrokat

Uj szoborra nincs pénz a fővárosnak
Tárgyalások Budapest hőseinek emlékművéről
Mi lesz a Deák-téri hadiszoborral?

Az Áldozatkészégszobra vihar idején nagy szerencsétlenséget okozhat

A világháború lángolásának második évében, 1915-ben a Hadigondozó Hivatal a Deák-téren fából faragott hatalmas lovasszobrot állított fel, amelyet a *Nemzeti Áldozatkészégszobor* néveztek el. A magyar hősökért anyagi áldozatokra kész közönség apró szegeket és bronzplaketteket vásárolhatott, amelyeket azután a szobor fájához erősítettek. A Hadigondozó Hivatal úgy tervezte annakidején, hogy a szobrot pikkelyszerűen teljesen elfedi majd a belésezegelt bronzlapocskák tömege s így az egész alkotmány alkalmas lesz arra, hogy az idő viszontagságainak ellenálljon. **Más történet. Először:** a szobor bronzszegekkel csak félig telt meg s szabadon maradt farésze, de az elbortott is biztos korhadás előtt áll a szabad levegőn. A kommunizmus idején s azóta is sok bronzplakettet lefeszített és elloptak az utca népe a szoborról amely így olyan, mintha a bőre vedlene. **Másodszor:** a szobor fölé négy faoszlopon nyugvó faszindelyes tetőzetet emeltek, hogy védjék az eső elől. Ez aztán tökéletesen ruttá teszi a szobrot is, a teret is, amikhez groteszk és bosszantóan méltó háttérrel szolgált a szegárusító bódé, amelyet elfelejtettek lebontani s ma is ott éktelenkedik a szobor baloldalián, a háttérben, hogy bizonyos Diszberger B. nevű látszerésznek üzlethelyiségül szolgáljon.

Egyébként a szobor — bármennyire hazafias célt szolgált is — *ujkorában is csunya volt.* Ezt meg kellett mondanunk, városépítési érdekekből. A szobor csunyaságához járul elhanyagolt állapota, beszakadozott falépcsőzete, amely alatt nagyobb eső után tócsákban áll a víz, a telelepült patkányok nagy boldogságára. A szobor eltávolítása érdekében régóta tárgyalá-

sok folynak a főváros és a honvédelmi minisztérium között, amelyek azonban mindaddig nem vezettek eredményre. A szobor felett ugyanis — a Hadigondozó Hivatal megszűnte után — a honvédelmi minisztérium diszponál.

Javitják

„Pázmány“-t és „Washington“-t

A főváros szociálpolitikai ügyosztályán dr. Csanódy Gusztáv fogalmazó referálja a szobrok ügyeit. Az *Áldozatkészégszobor* ról nem tudott ugyan újabb felvilágosítást adni, egyébként azonban a főváros szoborügyeit a következőkben ismertette:

— Az új szobortervek szempontjából jelenleg Budapest hőseinek emlékműve foglalkoztat bennünket. Sipőcz polgármester ur nemrég enklóra hívtott több neves szobrászművészt, akikkel megbeszélte ezt a kérdést. Legvalószínűbb, hogy a főváros csatlakozik az állam által Budapesten az ország hőseinek emlékéért megőrkítő monumentális műhöz, amelynek tervpályázatán az első díjat gróf Bánffy Miklós nyerte. Ha ez a csatlakozás nem sikerül, akkor a főváros az állami műtől függetlenül fogja megőrkíteni Budapest hőseinek emlékéit. Ebben az esetben a főváros vezetésége előtt az lesz a főszempont, hogy ne nagyon drágán — szép és maradandó emlék hirdesse a magyar hősiességet. Felmerült az az eszme is, hogy a főváros egy, vagy több diszkut emelésével örökítse meg Budapest hőseinek emlékeit.

— Ezen kívül új szobortervünk ezidőszereint nincs. Sajnos, a pénzügyi viszonyok olyanok, hogy új szoborra nem is gondolhatunk. Ellenben megkezdük és folytatjuk a szobrok javítását, Pázmány Péter Apponyi-téri szobra kerül most javításra, amelyről a bronzot a téli időjárás viszontagságai közben letörött. Ez a kis javítás hat millió koronába kerül s ugyancsak hatmilliót

emészt fel a városi Washington-szobor javítása, amelynek lábától két évvel ezelőtt ismeretlen tettesek lefeszítették és ellopták a bronzkardot. Elég sajnós, hogy ilyenekre kell áldozni a fővárosnak, ahelyett, hogy új szobrokba fektetné ugyanazt a pénzt.

— Még egy dologgal foglalkozom. A Liszt Ferenc-téren a Jókai-szobor háttérében egy illemhely van. Általános a panasz emiatt, amit a józslés alapján mérlegelni, sőt elfogadni kell, mert valóban lehetetlen állapot, hogy aki az Andrássy-utról nézi a szobrot, szemléletének háttéréül egy illemhelyet

láp. Tekintettel arra, hogy a nyilvános illemhely ugyanis kevés Budapest területén, az illemhelynek megszüntetése vagy eltávolítása nehéz. Ellenben előterjesztést fogok tenni, hogy a Kertészeti Igazgatóság a szobor mögött levő illemhelyet az eddiginél jobban, teljesen és tökéletesen leplezze el növényekkel.

Egy orkán feldöntheti

az Áldozatkészégszobrot

Az építészeti ügyosztályon Solty Lajos műszaki főtanácsos a következő nyilatkozatot tette:

— A Deák-téri Áldozatkészégszobor ügye valószínűleg tengeri kígyó, amelynek talán nem is lesz vége mindaddig, míg a szobor nagy szerencsétlenséget nem okoz. Enre pedig minden nyári viharnál, amikor nagy orkán van, lehet számítani, mert a szobornak a talapzata és maga a szobor is annyira gyengén áll, hogy egy erős szélroham ledöntheti, ami a háta mögött álló üzletekre és előreláthatóan több emberéletre tragikus körülményekkel járna. Valószínűleg azért ajánlották fel ezek az üzletek a fővárosnak, hogy a szobor lebontási költségeit magukra vállalják, csak hogy az állandóan fenyegető rémtől megszabaduljanak. Ezt az ajánlatot a főváros természetesen nem fogadja

el, már csak azért se, mert a szobor eltávolítása és leszerelése nem a főváros dolga, hanem a Honvédelmi Minisztériumé, amely likvidálja a Hadi-gondozó Hivatal ügyeit.

— Sajnos, hogy ez így van, mert ha a főváros intézkedhetne a dologban, már régen elkerült volna ez a csunya faszobor a Deák-térről. Hiába sürgetjük a Honvédelmi Minisztériumot, nehezen tudja ráhatározni magát a szobor eltávolítására. Arról is hallottam, hogy a minisztérium vagy a Nándor-téren, vagy a Ludóvika-kertben szeretné megőrizni az Áldozatkészség szobrát a háborus idők emlékéül. Egyébként a VI. kerületi előljáróság, amely építésrendőri hatóság is, fordult hozzánk most kéréssel, amelyben közbiztonsági, köztisztasági és közegészségügyi okokra való hivatkozással kérte a szobor azonnali eltávolítását. Mi megint nem tehetünk egyebet, mint hogy megsürgetjük a minisztériumot.

— Hasonlóan elcsufítja a Deák-teret a szobor mellett levő bódé, melyben valamikor az áldozatkészségi szegeket árulták. A bódét még a Hadi-gondozó adta ki az illető látszerésznek, most aztán a honvédelmi minisztérium a lakáshivatal közbevető intézkedése miatt nem tudja lebontatni ezt a csunya faalkotmányt.

Diszberger ur „azért is marad”

A látszerészbódé ajtója fölött a következő név *diszeleg*: *Diszberger B. látszerész*. Ez a férfiú, aki Budapestnek egyik legforgalmasabb terét el tudja csufítani kis bódéüzletével, nagyon félvállról és foghegyről veszi a világot, mint az alábbiakból kitűnik. *Szinte arra kell gondolnia az embernek, hogy Diszberger urnak nagyon tekintélyes „diszgoj” állhat rendelkezésére, hogy „tőle akárki megpukkadhat”*. Mert bódéüzletével kapcsolatosan így nyilatkozott:

— *Hogy nekem itt van üzletem, ahhoz senkinek semmi köze. Még ha mindenki megpukkad, akkor is itt maradok.*

Igy szólt Diszberger ur a bódében és főlényesen továbbdrágította a civkereket és ókulárékat, mert „beköltözése” óta egyebet se tesz. Talán a honvédelmi minisztérium és a Lakáshivatal együttes erővel mégis tudna tenni valamit Diszberger ellen, aki bódéjával nem öregbiti a Deák-tér „diszeit”. (kyp.)